

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

198

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Barbara dośw.

PRZEKAZUJĄCY

GIG Kopalnia Doświadczalna Barbara

WYKONAWCA SPISU

GIG Kopalnia Doświadczalna Barbara

ROK PRZEKAZANIA

2006

MIJESCOWOŚĆ

Mikołów

GMINA

Mikołów

POWIAT

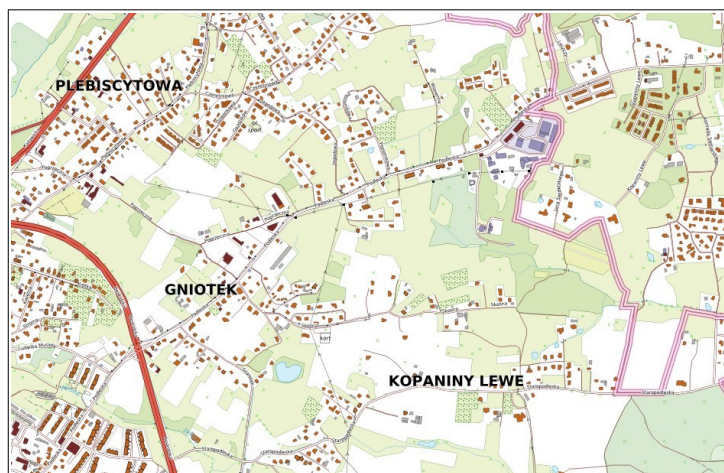
Mikołów

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Mikołów

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

–

–

–

ILOŚĆ JEDNOSTEK

9

ILOŚĆ PODJEDNOSTEK

13

ILOŚĆ mb

–

ILOŚĆ SKANÓW

–

DOK. TEKSTOWA

DOK. KARTOGRAFICZNA

SUMA

27

36

86

99

–

–

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja: pomiarowa, geologiczna, ochrony powierzchni; plan ruchu

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk, powierzchni; przekroje i profile geologiczne

-

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Kopalnia Doświadczalna Barbara		
METODA EKSPLOATACJI	podziemna		
PRZEDSIĘBIORCA	GIG Kopalnia Doświadczalna Barbara		
NAZWA ZŁOŻA	Mikołów		
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny, łupki węglowe		
NAZWA TG			
NAZWA OG	Mikołów		
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	-	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI	-
KONCESJA I WYGASZENIE	-		

Kopalnia „Barbara” („Anna”) prowadziła eksploatację węgla kamiennego na terenie Mikołowa.

W 1850 r. w Mikołowie, na wzgórzu Kamionka, uruchomiono kopalnię „Anna”, której pierwszym właścicielem był książę pszczyński Hans Heinrich X Graf von Hochberg. Następnie kopalnia była wielokrotnie uruchamiana i zamykana. W roku 1920 Fürstlich Plessische Bergwerk-Direktion (Dyrekcja Kopalń Księcia Pszczyńskiego) wznowiła eksploatację w rejonie dawnej kopalni „Anna”. W 1921 roku nowemu zakładowi nadano nazwę „Barbara”. Od roku 1924 w związku z brakiem popytu na węgiel kopalnię zamknięto. W 1926 nieczynną kopalnię wydzierżawił od księcia pszczyńskiego Górnośląski Związek Kopalń i Hut. Kopalnia służyła od tej pory jako nowa siedziba Stacji Doświadczalnej i Centrali Ratownictwa Górniczego, którą następnie przemianowano na Kopalnię Doświadczalną „Barbara”, Centralę Ratownictwa Górniczego i Obserwatorium Magnetyczne w Mikołowie. Od 1926 kopalnia była finansowana przez Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych. Od roku 1933 koszty działalności kopalni pokrywano ze środków Stowarzyszenia Kopalni Doświadczalnej „Barbara”. Zakład podlegał wówczas bezpośrednio Wyższemu Urzędowi Górniczemu w Katowicach. W 1945 kopalnia została włączona w strukturę nowo powstałego Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego w Katowicach, który w 1950 r. został przemianowany na Główny Instytut Górnictwa. Od 1969 r. funkcjonowała pod nazwą Instytut Bezpieczeństwa Górniczego – Kopalnia Doświadczalna „Barbara”.

W okresie międzywojennym na poziomie 46 m wykonano chodnik doświadczalny długości 120 m oraz sztolnię długości 40 m. W kopalni badano wówczas m. in. zjawisko wybuchu pyłu węglowego, wykorzystując chodniki doświadczalne o łącznej długości 920 m.

Bibliografia

1. Dubiński J., *Historia i teraźniejszość. 60-lecie Głównego Instytutu Górnictwa, 80-lecie Kopalni Doświadczalnej „Barbara”*, Katowice 2005.
2. Gierlotka S., *Kopalnia doświadczalna „Barbara”, Centrala Ratownictwa Górniczego i Obserwatorium Magnetyczne w Mikołowie*, „Hereditas Minariorum” 2018, nr 5.